

men jeg vil dog henstille, at man hæver den omtalte Bestemmelse, og at Forældrene faa Ret til at lade deres Børn udskrive af Skolen til et hvilket som helst Tidspunkt, de finde for godt. De beholde jo alligevel Forpligtelsen til at lade Børnene møde ved de halvårlige Eksamenner, og der bliver det jo Skolekommissionens Sag at afgøre, om de ere forsvareligt underviste.

Den anden Henstilling, jeg vilde gøre, angaar Lovens § 5, hvor der er givet en tilsyneladende Myndighed til Kommunalbestyrelsen. Det ærede Medlem for Bornholm var ogsaa inde paa at omtale denne Paragraf. Han udtalte, at han godt saa, da vi vedtog Skoleloven, at denne Bestemmelse vilde blive en Illusion. Jeg er enig med ham i, at hidtil har den været det. Jeg tror ikke, der er ret mange Steder, ja, jeg ved ikke, om der er noget Sted her i Landet, hvor denne Bestemmelse er tagen til Følge, og der er indført noget andet end Mulktbestemmelser for Skoleforsømmelser. Jeg tror det ikke af den simple Grund, at det vilde være meget vanskeligt for en Kommunalbestyrelse og Skoledirektionen at blive enige om, at Skolebøderne skulle afskaffes og noget andet træde i Stedet. Jeg vil derfor henstille, om man ikke ogsaa kunde ændre den Paragraf saaledes, at Kommunalbestyrelsen kunde tage Bestemmelse om at ophøre med at straffe ved Bøder — med *Ministerens* Billigelse. Jeg tror, det vilde være lettere, hvis der kun var disse to Led i Stedet for som nu tre, og det er da muligt, at Kommunalbestyrelserne i højere Grad end hidtil ville komme til at anvende denne Bestemmelse. Det er jo ikke nogen stor Ting, der her forlanges, det var nemt gjort. Jeg tror, det vilde virke meget gavnligt, om man gjorde denne Forandring.

Med Hensyn til Ændringen i § 10 om, at der skal indføres Gymnastik, kvindelig Haandgerning, Skolebade osv. vil jeg sige: Ja, det kan jo være meget godt, at man faar disse Ting gennemførte. Og jeg vil ikke sige, at jeg, naar det bliver lagt i Kommunalbestyrelsens Haand, vilde have noget derimod. Men jeg vilde rigtignok have noget imod, at det blev indført som tvungent Fag — navnlig da Skolebade; ja,

selv kvindelig Haandgerning i Forskolen eller i de dermed sammenhørende Klasser kan være besværligt. Man maa, som det ærede Medlem for Bornholm (Ingvard Jensen) udtalte, ogsaa være noget opmærksom paa ikke at overlæsse Lærere og Lærereinder, men man skal heller ikke overlæsse Børnene. Jeg har set en Treklasses Skole, hvor Skolekommissionen og Sogneraadet have foreslaaet en Skolegangsorden for den yngste Klasses Børn, hvorved disse i en Alder fra 7—9 Aar fra Kl. 7 om Morgenen til Kl. 1 om Eftermiddagen hver Dag skulde gaa i Skole. Der var ogsaa indført Haandgerning som obligatorisk Fag. Den Gang dette Forslag blev forelagt Skoledirektionen, fandt jeg nok, det var noget for strengt for disse Smaa børn, men da baade Skolekommissionen og Sogneraadet vare enige derom, gik Skoledirektionen med til at stadfæste Forslaget. Det varede dog ikke længe, saa lød der baade den ene og den anden Klage fra Forældrene, og til sidst blev Klagerne saa stærke, at Skolekommissionen og Sogneraadet maatte tage Hensyn dertil. Klagerne lød paa, at Arbejdet var alt for svært for disse Smaa børn, at de kom sløve og trætte hjem fra Skolen, og at man var bange for helt at overlæsse dem. Man blev saa enig om at tage en Time bort fra Undervisningstiden, saaledes at denne kun blev 5 Timer om Dagen, og desuden androge de om at faa Haandgerning gennemført som frivilligt Fag, saaledes at kun de Børn deltog deri, der syntes at kunne magte det. Dog dette var lettere sagt end gjort. Det var indført som obligatorisk Fag, og Skoledirektionen svarede, at det ikke kunde hæves. Man gik saa til Ministeriet, der gav Skoledirektionen Medhold. Man maatte saa gaa en meget besværlig Vej, før Haandgerning blev gennemført som et frivilligt Fag. Jeg har nu altid været af den Mening, at Haandgerning ikke er paabudt i Lovens § 10 for Forskolen og de dertil svarende Klasser. Der staar ikke noget om, at denne Klasse skal deltage i Haandgerning, at det skal indføres som obligatorisk Fag. Men desuagtet forstod Ministeren Loven saaledes, at dens Bestemmelser for de øvrige Klasser i den Henseende ogsaa skulle gælde for Forskolen. Jeg kan imidlertid